

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pro pošti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Mesečnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 30

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petiti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 216.

V Ljubljani, v soboto 20. septembra 1890.

Letnik XVIII.

Velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda.

Objavili smo že in zopet danes opozarjamo na vabilo k skupščini te naše prevažne šolske družbe. Dne 5. julija 1886, kakor posnamemo iz družbinega „Vestnika“, zborovala je prvič ta družba v prestolnici vseh Slovencev, — v beli Ljubljani. Pozneje so se obvrševale skupščine v Trstu, Ptuj in Bledu. Razširila se je ta družba hitro po vsem Slovenskem, dokaz, da rodoljubi uvidevajo njen vzvišeni smoter. In kako bi tudi ne, ko vsi vémo in skušamo, da se Slovenec mora za vsako trohico svojih pravic uprav boriti in napenjati vse sile, da se ubrani pred tujim navalom.

Nam Slovincem pa preti s severa nevarnost, kajti nikdar siti Nemec hoče še našo deco prestvariti v nemško, vedoč, da izrodiče bi bili pravi pijonirji za nemški most do Adrije. Take vzglede imeli smo priliko videti povodom zadnje sokolske slavnosti v Celju in zborovanja „Südmarke“, nove prijateljice slovenstva.

Druga nič manjša nevarnost preti od zahodne strani, ker „irredenta“ preži na lepe pokrajine slovenske. Ti neprijatelji vabijo slovenskih starišev otroke v svoje šolske zavode in jih vzgojujejo po svoje za svoje namene. Ali naj pravi rodoljubi roke križem drže?

Gotovo je dolžnost naša, neprestrašeno stati na braniku domovine, naj pride nevarnost od koderkoli.

In petinosemdeset podružnic naše šolske družbe, katerih imena čitamo že v lanskem „Vestniku“, je glasen protest zoper vse rovanje nemškega „sulfurajna“ in laške „irredente“. O, da bi vsi Slovenci kakor jeden mož stali, kadar braniti je nežno deco raznarodovanja!

In ravno naša družba je pokazala, da samo tarnanje o ponemčevanju ali poitalijančevanju ne pomaga nič, ampak da je treba delati za slovensko vzgojo in podučevanje naše mladeži. Zato je osno-

vala na več krajih ob jezikovnih mejah domače zavode ter več stotin otrok odvrnila od nasprotnikovih šol.

Čitatelje svoje opozarjati moramo na to, da v hipu se nam kranjskim Slovincem ne godi tako bridko, kakor pa našim bratom ob mejah po Štajerskem, Koroškem in Primorskem. Ti so v onem položaji, kakor smo bili mi pred 20—30 leti. Ali če oni omagajo v borbi za svojo narodnost, potem pridemo mi na vrsto. Zato jih moramo krepko podpirati in navduševati iz središča. Kdor dandanes ne deluje za skupno slovenstvo in ne vidi dalje, kakor le krog svoje hiše, — ni pravi rodoljub.

S svojega časnikarskega stališča prav iskreno želimo družbi sv. Cirila in Metoda blagoslova božjega in obilnega vspeha. Srčno pozdravljamo vse skupščinarje — kot vrle sotrudnike na širnem polju slovenskem.

Kakor smo izvedeli in poročamo na drugem mestu, osnuje narodna čitalnica zabavni večer z godbo in petjem na čast skupščinarjem družbe sv. Cirila in Metoda. Priporočamo obilno vdeležbo osobito častitim članom treh ljubljanskih podružnic.

Ne spite, rojaki; hitite na delo za ljubljani rod, da tuja ga mati v svojih objemih ne zaduši. V tem delu se kosajmo, tu tekmuje in ne drvimo se za osebno častjo in mastjo. Ne iščimo mamelukov, ki za sramotne napojnice dvigajo kadilnice zavetnikom držnim v obraz. Bog in narod bodi prvo in sveto nam gëslo!

Na svidenje torej dne 24. septembra v Ljubljani!

Kdo izzivlja?

Takozvani ustavoverni Nemci v naši državi še vedno poskušajo, ker Slovanov ne morejo na mah ponemčiti, da bi jih razdvojili in tako držali na uzdi. Ker pa se Slovani hočejo razvijati v okviru državnih postav in mëj, proglašajo nemški

liberalci to gibanje in naravno razvijanje za izzivljanja in — panslavizem. Slovanske slavnosti smatrajo za napade in provokacije nemške narodnosti, akoravno so v istini le znak življenja in obrambe proti ponemčevalnim nakanam.

„Torej ni čudno — piše „Opavský Týdeník“ — da so delali slavnostima v Celju in Opavi vse mogoče zapreke. Nam, ki smo že vajeni nemških laskavostij, ne zdi se to čudno, da so se v Celju in Opavi dogajali izgrede. Te možnosti se je vsakdo nadejal, kdor je zapazil, da so v Celju in Opavi nemški odličnjaki in člani občinskih zastopov nahujskali pouličnjake za slučaj, ko bi slavnosti v imenovanih mestih ne bili prepovedani. V takem položaju imajo Slovani pač uzrok, da se pritožujejo proti nestrpnosti in vladne organe prosijo varstva.

Teh nazorov seveda niso Nemci in njihovi listi. V njihovih očeh so slovanske slavnosti velika krivica nasproti Nemcem, in le tako si moremo tolmačiti nesramnost prvega ustavoverskega lista, ki očita političkim uradom druge instance, da se je pri sokolskih slavnostih v Celju in Opavi rušil mir in red, akoravno sta bili v obeh mestih temu krivi v prvi vrsti občinski zastopništvi.

„Ali so Slovenci v Celju in Čehi v Opavi rušili mir in red, ker po želji Nemcev niso opustili teh slavnostij? Ali se ozirajo tudi Nemci na Slované in ne prirejajo nobenih slavnostij, pri katerih bi se ne žalili Slovani? Tega bi celó „N. Fr. Pr.“ ne mogla tajiti, dasi ima pogum naglašati, da ste bili slavnosti v Celju in Opavi le izzivanje Nemcev, katerih „miroljubnost je zaprečila večje izgrede“. Kako se more govoriti o izzivanju, če se Slovenci v Celju in Čehi v Opavi še brigali niso za Nemce? In kaka je ta miroljubnost nemška, ker so ravno pristaši nemške stranke v obeh mestih rušili red? Zakaj pa se niso pripetili izgrede v Opavi pri nemški slavnosti povodom razkritja spomenika cesarja Jožefa in istotako v celjskem parku? Ker se Slovani v obče pri nemških slavnostih vedejo mirno.“

LISTEK.

Sebastijan Kneipp.

Würshofen, dne 16. septembra.

Sreč mi je začelo hitreje biti, radovednost in hrepenenje moje sta rasla, ko me pripelje železnični voz v Türkheim, v zadnjo in najbližjo postajo do 5 kilometrov od oddaljenega Würshofena. Stopimo v pripravljeni poštni voz ter zdrdramo po cvetoči ravnini mimo temno-zelenih gajev v sloveči zdravilni kraj, kjer preč. gosp. župnik S. Kneipp zdravi denašnji mehkužni in bolni svet — z vodo. Po tri četrti ure trajajoči vožnji, med katero smo srečavali skupine bosonogih gospodov, gospá in gospic, šetajočih se po rosnati ravnini in nosečih v rokah obuvala, dospemo v prijazni Würshofen. Voz drdra po glavni dolgi ulici poleg belih, enonadstropnih hišic in se ustavlja pri štirih krčmah, da odda potnike gostoljubnim vaščanom. Bilo je ravno poldne. Ko se okrepečamo v krčmi z jedjo in pijačo, bil je prvi naš korak k čudodelnemu župniku. Ker gosp. župnik obeduje in večerja v tamkajšnjem samostanu čč. sestrá dominikank, kakor tudi vsi duhovniki, ki pridejo tja zdraviti se, zato je bilo treba korakati mimo dolzega samostanskega zidovja in pozvoniti pri samostanskih vratih. Tu je že čakala cela vrsta

bolnih in okrevajočih obojega spola iz raznih stanov: eden na bergljah, drugi v vozičku, tretji v naročju, četrti obvezan itd. Ker nosim duhovniški kolar, dobim kmalu vstop k gosp. župniku, ki je ravno bil poobedoval in v lopi sredi samostanskega vrta (extra clausuram) duhovnikom nasvète dajal in pri tem mirno smodko kadil.

Približam se bojazljivo lopi in zagledam gosp. župnika Sebastijana Kneippa. Impozantna, spoštljiva postava! Mož je sicer v sedemdesetem letu, a ne starček, nego krepak junak. Obraz mu je čvrst, utrjen, noseč zdravo rudečico. Bistre, a vendar mile oči mu švigajo izpod zeló košatih obrvi, široka usta kažejo — Švaba, glas miren a poln. Da ne bi se nad njegovim visokim čelom belili gosti lasje in mu glavo kot snežniku-velikanu venčali, šteli bi mu k večjemu kakih 50, a nikdar 70 let. Ta junaška postava, zdravi udje, mirni in zadovoljni obraz najboljše govorijo za njegov način zdravljenja. In ta srčni mir, ki je razlit na njegovem jasnem obličju, ta lahak in krepak glas, ti rezki določeni odgovori, ali ne kažejo prepričanje, gotovost, značajnost? Akoprav je mož zaslovel po celem izobraženem svetu, je vendar pri vsem tem ponižen, domač, priprost, da celó ne brigajoč se za posvetno etiketo (oliko) — pravi švabski župnik. V njegovih očeh so vsi gostje enaki, berač ali knez, duhovnik ali škof; da,

čim bolnejši in betežnejši je kdo, tem raje se ga usmili, tem skrbnejše ga zdravi. Ako pa je kdo sam kriv svoje bolezni, tedaj se gospoda župnika polasti sveta jeza in dotičnega zdela, da se mora sramovati in spreobrniti. „Ne bom Vas zdravil, ako prej ne opustite svoje grde pregrehe“ — je dejal 18letnemu razuzdanemu gospodiču. Ravno takó se razjezi nad malomarnimi materami, ki so krive bolezni svojih otrok. Take ljudi že z besedami dobro „opere“, prej ko jim določi dotične lije.

Ker gosp. Kneipp vsak dan po obedu ordinira duhovnike, zato sem hitro prišel na vrsto. Treba je bilo pred radovednimi in ukaželnimi sobrat, ki so ga obdajali, javno izpovedati svoje telesne pregreške in slabosti. Tedaj povém, kje me čevlji žuli. Mirno poslušá mož, vrteč smodko v ustih, pogleda me, stavi dve vprašanji in ko sem mu na vprašanji odgovoril, začne lakonično narekávati svojemu „tajniku“ (navadno kakemu kleriku ali mlademu ukaželnemu duhovniku): Oberguss — Schenkalguss, Rückenguss — Schenkalguss, Halbbad! Ko dobim od „tajnika“ spisani recept, veljajoč za pet dni, zahvalim se in obrnem, veseleč se, da je prvi „lij“ tako srečno se dovršil. Med množico duhovnikov (kakih 110—120) se kmalu seznanim z Moravani, Šlezaki in Jugoslovani. Seveda je izmed gostov sploh največ Nemcev, a zastopani so tu skoro vsi evropejski narodi: Ho-

„In vendar je velika razlika med slovanskimi in nemškimi slavnostmi! Slovanske slavnosti se omejujejo povsem na primerne in dostojne izjave narodnega mišljenja, nasprotno pa imajo mnoge nemške izživljajoči namen in večkrat so tudi protiavstrijske demonstracije. Želje po nadvladi, katerih Nemci ne prikrivajo pri najbolj nedolžnih slavnostih, so izzivanja Slovanov. Pri teh slavnostih večkrat napivajo Germaniji, Bismarcku in Moltkeju; radi in brez ovinkov govoré o potrebnem pomenu čenju avstrijskih Slovanov in pojó „Die Wacht am Rhein“. Poleg tega pa Nemci izražajo tudi svoje simpatije Prusakom, ki so največji neprijatelji Slovanov. . . . Take so torej slovanske in nemške slavnosti, ako se dá pravim dejanjem pravo ime. Če se more pri slavnostih v Celji in Opavi govoriti o izživljanju, bilo bi to le — na strani Nemcev!“

Takó glasilo češke stranke v Šleziji. Mi pa dostavimo, da je sploh že obstanek slovenskega življa v Celji in na slovenskem Štírskem mnogim priseljnim berserkerjem gotova provokacija. Domači meščani, obrtniki in trgovci ne rujejo toliko proti Slovanstvu, mnogi so celó popolnoma nepristranski, temveč nesamostojni in zavisni ljudje, katerim „veselje“ izgrediv ne more mnogo škoditi. Dalje moramo naglašati, da Celje ni nemško mesto, temveč mesto z mešanim prebivalstvom. Celje je istotako last naših rojakov, kakor Nemcev. Kdo torej more braniti Slovence, da bi se v Celji ne čutili, kakor domá, ko vendar velik del celjskega prebivalstva pohaja iz slovenske okolice?

So pa tudi domoljubni razlogi, da se Slovinci v Celji ne morejo smatrati tujce. Vsa minolost slovenskega ljudstva na Štajerskem, vzlasti v Savinjski dolini, je tesno spojena s Celjem. Saj nam Stari grad nad mestom jasno oznanja, da so celjski grofje izvrševali svoje pravo tako do slovenskih pradedov, kakor nemških sorojakov.

Zato smemo na svoji zemlji mirno živeti, ne da bi se morali klanjati odpadnikom. Povejmo poturicam javno, kaj so oni in kaj smo mi. Bog z nami!

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. septembra.

Notranje dežele.

Svetli cesar, ki je nadzoroval vojaške vaje na Ogrskem, izrazil je v posebnih lastnoročnih razglasih nadvojvodi Albrehtu, grofu Szapary-ju in vsemu moštvu svojo cesarsko zadovoljnost o vspehu vojaških vaj, ki so pričale, kako je vojaštvo napredovalo v zadnjem času in si nove iznajdbe pri orožji znalo dobro okoristiti. Naštel je tudi nekaj manjših pomanjklivosti, katere je zapazil pri vajah ter izrazil upanje, da se prilično odstranijo. Tudi prebivalcem, ki so se vojakom kazali pri vajah zeló gostoljubne in prijazne, vladar izraža svojo zahvalo.

Volitve volilnih mož na Nižje-Avstrijskem napolnujejo židovsko „N. Fr. Presse“ z veliko skrbjo. Toži namreč dan za dnevom, da liberalni vodje premalo delujejo vzlasti pri društvi in volilnih shodih pridejo z ljudstvom premalo v dotiko in da

landež, Francoz, Italijan, Poljak, Čeh, Ogr, Nemec, Hrvat, Slovenec. Manjka še (hvala Bogú) pusti Anglež in prevzetni Španec. Zastopani so tu tudi raznovrstni stanovi od kneza do berača. Izmed Slovanov je tu največ Slovencev: 1 slovenski knezoškof, 1 kanonik iz Celovca, 1 profesor bogoslovja iz Maribora, 1 kapelan s Kranjskega, drugi s Štajerskega, pa moja goriška malenkost, torej vseh vkup 6 Slovencev! Gosp. župnik Kneipp iz tega lahko spozná, da smo dober narod, ker hodimo tako daleč po — vodo, čeravno imamo domá izvrstnega vinca in da se damo radi — prati!

Ko konča ordinacije za duhovnike, podá se g. župnik iz vrta v prtilično sobo zdraviti in ordinirati ostale bolnike obojega stanú. Prav poučno je biti navzoč tem ordinacijam. Na obeh straneh župnikovih sedé zdravniki, diplomirani doktorji, ki želijo prepričati se o čudodelnem zdravljenju ali pa učiti se od priprostega vaškega župnika. Gosp. župnik mirno posluša bolnike, če treba, je preiskuje; navadno pa preiskuje bolnike krajni doktor, ki potem pové župniku kakovost bolezni, župnik pa na to predpisuje potrebna zdravila in razne lije. Zdravila so prav priprosta, domača, neškodljiva, vzeta iz rastlinstva, le redkokrat iz rudninstva. Glavno in obéno zdravilo je voda, katero se mora znotraj ali pa zunaj telesa rabiti. (Dalje sledi.)

zato pri njem izgublja zaupanje. Vzrok za to je pač globlji. Kristijane vzlasti na Dunaju in okolici tlačí židovska móra že mnogo desetletij, in kdo se bode čutil, da združeni kristijani, katerim gré za obstanek, delujejo neumorno, da se otresejo težkega židovskega jarma.

Italijanski poslanci tirolski dovršili so spomenico, v kateri zahtevajo, da se zakonitim potom razdelé Tirole v nemški in italijanski del, ker le na ta način mogoče je Italijanom doseči željeno ravnopravnost v deželi. To spomenico so že odposlali deželnemu odboru v Inomest. Kakor znano, so nemški liberalci tirolski naklonjeni temu predlogu, ker upajo po tem potu dobiti v svoje roke večino v deželnem odboru za vselej. Vlada avstrijska sevéda se bo temu upirala do skrajne sile; zakaj na mejah cesarstva treba je krepkih, zanesljivih kronovin, na katere se je mogoče zanesti ob vsaki nevarni priliki. Prav ta vzrok pa, ki vlado sili, da nasprotuje razdelitvi Tirol, moral bi biti zanjo merodajen, da napravi na jugu večjo močno kronovino slovensko, kjer bi svoje mesto našli tudi Italijani sevéda primerno svojemu številu in svojemu avstrijskemu domoljubju.

Na Ogrskem vlada še vedno skriti boj med vlado in katoliško cerkvijo gledé na vpisovanje krstnih matic. Upali so, da se bo stvar, ko spregovori o njej rimska stolica odločilno besedo, hitro in ugodno izvršila za katoliško cerkev, a videti je, da framasoni napenjajo skrajne sile, da bi zabranili zmago kardinala Simorja, ki stoji vsikdar zvesto na braniku za pravice katoliške cerkve.

Vnanje države.

Bolgarija. Kakor zatrjuje neki bolgarski politik v „Münchener Allg. Ztg.“, ménijo Bolgari, da morajo izreči zahvalo pred vsem grofu Kalnoky-ju, da je ugodila Turčija bolgarski želji z ozirom na imenovanje bolgarskih škofov za Macedonijo. Da nam je Avstrija v tem oziru pomagala, je tudi za to tolikega pomena, pravi nadalje omenjeni politik, ker iz tega sklepamo, da ne ménijo avstrijski državniki polastiti se kedaj Macedonije. Nekateri naši politiki trdijo naravnost, da je Avstrija s tem korakom javno pokazala, da si ne želi prisvojiti Macedonije; zakaj sicer se ne bi bila poganjala za imenovanje bolgarskih škofov. Lahkó si je misliti, kako zaupanje ima Bolgarija v Avstrijo zaradi nje naklonjenosti do Bolgarov. — Na povelje vojnega ministra Mutkurova so šli trije bolgarski majorji na Nemško, da se vdeležijo poskušeni streljanja s Kruppovimi topovi. — Dež, ki je lil skoro celi teden, je ponehal. Vode upadajo in nadejati se je, da se kmalu promet s Turčijo odpré.

Rusija. Kakor se poroča iz Peterburga „Pol. Corr.“, napravile niso zadnje volitve v Bolgariji nič kaj posebnega vtisa na Rusijo. Bolgarsko vprašanje ostane v isten položaji, ker bo Rusija še nadalje ugovarjala imenovanju princa Ferdinanda za postavnega bolgarskega kneza in bržkone tudi druge merodajne države. Rusija pač dobro vé, da je sedanjí položaj Bolgarije nevaren za evropski mir; a vendar noče priznati princa Ferdinanda za bolgarskega kneza, ker noče prelomiti berlinske pogodbe.

Švica. Švicarski liberalci v Tesinu trdijo, da hočejo skrbeti za mir in red, če se odpové konservativna stranka vladi. Bržkone se ne bo revolucijonarno gibanje še tako hitro poglelo; zakaj brnski „Bund“ trdi celó, da utegne le tedaj spet zavladati mir in red, če se odstrani konservativna vlada. To bi bilo pa res pripravno sredstvo za liberalce. Kjer bi hoteli priti do vladarstva, napravili bi malo revolucijo ter takoj mirovali, kakor hitro bi se jim izpolnila želja. Taki so ti framasoni. — Dne 15. t. m. se je vršil pogreb usmrčenega vladnega svetnika Rossija. Četudi je vse vznemirjeno, vendar se je vdeležilo spreveda do 4000 ljudi. Vmes je vihralo 18 črnih zastav. Ob njegovem grobu ni govorilo nič manj nego 11 govornikov. Ko je imel profesor Cattaneo nagrobni govor, zablistala je marsikomu solza v očeh. Tu se vidi, kako priljubljena oseba je bila Rossi, a kleti morilec Castioni ga je potegnil z revolverjem iz srede njegovih čestiteljev.

Francija. Kakor zagotavljajo listi, propada boulangizem od dné do dné bolj. Boulanger sam namerava izdati knjižico, katera bode neki posebno proti radikalcem naperjena. General Boulanger bajé namerava politiko popolnoma pri miru pustiti, in si le želi, da bi smel še v armado stopiti. Bržkone se mu pa ta želja ne bode izpolnila. Zdaj je pač spoznal, da so imeli njegovi prijatelji prav, ko so ga svarili ob svojem času, da naj se ne meša v politiko ter ostane pri svojih vojaških dolžnostih.

Portugal. Portugalski republikanci še vedno razgrajajo. Dne 18. t. m. je prišlo v Lisaboni do tepežev med policijo in imenovanimi prekucahi, proti katerimi so se morali redarji braniti z revolverji. Ko je prišla mestna straža redarjem na pomoč, razburili so se še bolj zloglasni framasoni, vendar pa so se morali utakniti vojaški sili. Mnogo ljudi je ranjenih, 42 razgrajalcev so deli pod ključ.

Turčija. Čez dolgo, a vendar ganila se je turška vlada ter sestavila pod predsedništvom pravosodnega ministra Rice paše posebno komisijo, katera ima nalogo, uravnati pritožbe grškega in armenskega patrijarha in v ožjem smislu Armencev sploh. Najprvo si je ogledala pritožbe grškega patrijarha. Pri tej priliki je omenil Rice paša, da je

turška vlada pripravljena, varovati pravice patrijarhove v vsakem slučaju, če bodo le na neovržne spise osnovane. V ta namen se morajo pregledati vsi morebiti po 300—400 let stari spisi, katere je poslal patrijarh turški vladi. Istotako se sklicuje tudi armenski patrijarh za svoje pravice na jako stare listine ter dokazuje svoje in Armencev opravilne terjatve.

Izvirni dopisi.

Izpod Vršiča, 19. septembra. Vsaka vest, ki nam dohaja iz daljne, bele Ljubljane o gibanju v narodnih krogih, navdaje nas z novim upom, z novimi, boljšimi nadami. V teku zadnjih dni je pa sosebno vedno delavna „Glasbena Matica“ vzbudila našo pozornost, kakor tudi veselo, hvaležno odobravanje. Ne moremo si kaj, da torej pri dobrem vtisu, ki ga napravljajo njena poročila, želimo, da se mnogobrojno naše občinstvo kolikor možno odzivlja njenim klicem: Pozornost, katero marljivi ta zavod obrača do vseh strok, sosebno pa do „oddelka šole za pihala“, delili naj bi vsekako najširši naši krogi.

Vsaj so težave pri priredbi vsakoršnih glasbenih predavanjih vsled pomanjkanja priročnega domačega orkestra, bodisi na godala, bodisi na pihala, silne in povsod do dobra znane — in morajo i nadalje vedno in vedno se ponavljati? Ali se ne more takim nadležnostim nikakor v okom priti?

Res, Ljubljana, stolica naša, nima svojestalnega orkestra, ki bi ga silno potrebovala in gotovo tudi uporabila, — in to pri razmerah, v kojih bi se v sorazmerno kratkem času in z malimi troški postavil in uredil dostojen orkester in dovoljna godba, kakoršne le potrebuje.

Vsaj prvi pogoj k početku je tó: Vsled darežljivosti slavne vlade se je požrtvovalni „Glasbeni Matici“ omogočilo, gojencem v šolskem oddelku za pihala dajati brezplačno pouk in inštrumente za pouk. Torej vse zastonj, in h koncu si na tako lahek in štedljiv način pridobljenimi zmožnostmi in dovršenostjo dotični gojenec more prislužiti še denarja.

Mladina! Posluži se prilike, ki se ti ponuja, in vpiši se v glasbeno šolo, ki ti donša mnogo prida in pozneje tudi zaslužka, če ga iščeš.

Zasluga pri sestavi orkestra ali godbe s strani „Glasbene Matice“ bode velika, kajti umetniški šolani in doučeni gojenci bodo jej gotovo v ponos, dovršenost gojencev v igri njim samim v prid, — in ljubljansko mesto bode imelo na razpolago godbo, kakoršno zeló potrebuje.

Če se ta nada v kratkih letih uresniči, bode gotovo vsak rodoljub ljubljanski hvaležen izvrstni „Glasbeni Matici“ in bode rad z malimi svotami podpiral podjetje, ki bode vsem skupaj le v čast.

Iz Prage, 17. septembra. (Po povodnji. — Dobrodelnost. — Povodenj in naša družstva. — Razno.) Katastrofa, koja je zadela domovino našo, zlasti pa našo kraljevsko Prago, je vzbudila po vsem svetu globoko sočutje. In če prej nijeden svetovni turist ni zabil obiskati naše Prage, gledé krasote v istini kraljevske, vabila ga boče prihodnje leto tembolj jubilejna deželna izložba in pa grozna nesreča, ki je zadela Karolov ali sv. Janeza Nep. most. Žal, da se je minole dni, ko je pričela upadati voda, dogodila nesreča na poplavljenem stavišči jub. izložbe: sesula se je obrtna palača. O uzrokih pišejo naj in sodijo veščaki; dolžé pa vendar dva montérja, da nista storila svoje dolžnosti.

Češki tehniko so čislani in proslavljeni po širnem svetu. Pomagali so pri zgradbi monteceniškega in predarelskega predóra. Danes so pri zgradbi zakaspiških železnic; vlada angleška jih najema celó v Indijo (Mailbek). Tedaj so doma hoteli pokazati, česa je zmožen češki tehniški um, in glej, voda in montérjev nerodnost uniči jim vse lepe načrte. Železno konstrukcijo te industrijske palače postavila je češko-moravska družba. Ljudje se niso ponesrečili, da-si na tem kraji vedno dela 120 delavcev. Enketa, ki je sesuto palačo ogledala, izjavila se je, da stavišče in prostor za izložbo nista trpela škode po povodnji in se bode torej dné 15. maja l. 1891. gotovo otvorila izložba. Železno podrto obrtno palačo bodo pa zopet zgradili v 4 tednih, sevéda bode to stalo celih — 30.000 glđ.

Voda ni večja ko + 90 centim. nad normalom. V poplavljenih oddelkih mesta je velik nedostatek pitne vode, vodo iz vodnjakov zajemati je pa pre-

(Dalje v prilogi.)

povedal mestni fizikat radi boleznij. Žal, da je povodenj terjalo mnogo žrtev — doslej so potegnili iz upadle Labe v njenem toku od Podmokel do Draždan 21 utopljenec; dva pijonerja zanesel je ljuti vodni živelj iz Karlina (utonilo je 19 mōž) celō v „saski Švici“ na breg; doslej so našli stoprav 4 blizu Kralup, pa tudi ona dva pekovska učenca, koja sta v usodnem trenutji stala na Karolovem mostu in s sesut'nami vred pala v Veltavo, potegnili so iz reke.

Dan za dnevom se pa množi vsled bēle in nesreče po deželi in v našem mestu število milodarov in nebrojnih dobrot. Tako se je do včeraj nabralo pri deželnem pomožnem ali podpornem odboru: 222.790 gld. Najstariši častni meščan praški, knez Kamil Rohan, poslal je županu g. Solcu z gauljivim pismom 3000 gld. za poplavljenec v obče, a 1000 pa še posebej za naše mesto. Zasebno društvo v „podporo domačih ubogih“ v Pragi je pa podarilo 6000 gld. za tiste roditelje, kojih otroci ne morejo radi nedostatka obleke in obutala v šolo. Prevz. kardinal nadškof grof Schönborn je pa zaukazal, da se po vseh cerkvah praške nadškofije nabira za poplavljenec; a tudi pri predsedništvih, na magistratu in pri deželnem odboru so se nabrale ogromne svote. Ambulantna kuhinja, koja je do včeraj kuhala za siromake v režiji „Dunajske prostovoljne rešilne družbe“, kuha danes že ob troških naše občine.

Založnik napominane družbe, grof Hanuš Wilczek, poslal je praški občini v dar popolno opravo za zdravstveno postajo: ambulanti voz z nosilnicami in ves zdravstveni material. Tako postajo ali društvo bode tu po dunajskem vzoru za Prago in okoleo osnoval dr. Mundy. Slednji je imel v nedeljo zanimljivo predavanje „O vodi in ognji“, in se je pri tem nabralo za poplavljenec zopet nad 400 gld.

Toda v zadnjem dejanju te grozne žaloigre počeli so se pojavljati prizori, koji spremljajo vsako veliko katastrofo, bodi-si požar, vojna ali povodenj . . . prikazujejo se iz vseh kotov znane „hijene bojšča“, koje se okorišajo iz bēde svojih nesrečnih someščanov. Tako je n. pr. pomagal oteti iz valov neki vdovi mesten postopač skrinjico, v koji je bilo vse njeno imetje. Potegnil jo je iz de-roče reke, a v naglici je tudi njemu smuknil v žep — zlati križec za 30 gld. Lopov se je sam izdal. Hitro jo popiha v židovski oddelok mesta (Jožefov), kjer je hotel prodati zlati križec nekemu — judu! Videč pred seboj oguljenega prodajalec, prešine žida spoštovanje do naše vere, pokliče redarja, in včeraj je bil tat obsojen na dva meseca v zapor.

Pohištvene oprave je tu v Pragi po povodnji uničene za mnogo, mnogo tisoč pri obrtnikih, ki se še prijavili ne bodo za podporo. „Vendar bodi dovoljeno — da vprašamo“ — pravi „Čeh“: „kam so se pri povodnji zgubili naši vrl Sokoli?“ Njih močna ramena in v skokih izvežbane noge bile bi se izborno osvedočile s prenašanjem pohištva. Sokoli naši so prinesli sicer iz Pariza prvo darilo, toda mnogo večjo slavo bi si bili stekli, da bi poskusili borbo z besnimi valovi, ki so uničevali po nekaterih krajih tudi njih in njihovih soobčanov imetje.

„Vprašamo dalje: Kam so se poskrili naši veterani, ki se tako oblastno postavljajo pri razno-terih slavnostih — če jim igra turška muzika?“ Sokoli in veterani izkazali bi bili veliko uslugo, da bi skrbeli vsaj za red. — Jako krasna je pri paradi naša pivovarska in mešarska služinčad, o kojih kaj lepo piše domača povestnica, da so n. pr. v švedskih vojnah izvrševali junaške čine. Seveda tedaj ni teklo po praških ulicah — plzenjsko pivo. Najbolj se je še odlikovalo v Podskali društvo plavcev in gasilna društva, pred vsem pa gré hvala vojakom in redarjem. Ti so delali! V obče se pa lahko reče, kakor se je pokazalo pri povodnji, da so društva le bolj za parado, a ne v korist someščanov. Najbolj izmej vseh društev, seveda po svoje, odlikovalo se je društvo brez pravil, vsaj nepetrjenih, društvo praških — Pepikov (v Ljubljani jim pravite „barabe“). Jedva se je voda po ulicah prikazala, so že pomagali — odnašati in krasti. Povsem so si pa dala praška društva jako slabo svedočbo: vse naredbe gledé povodnji v tako velikem in staroslavnem mestu, kakor je Praga, jako nazorno pripominjajo na ono zeló poznato mesto, v kojem z brizgalnico hité h kovaču vselej po požaru!

V torek slavil se je tu praznik sv. mučenice Ljudmile, varuhinje češke dežele. V starodavnem hramu sv. Jurija na pražkem gradu je prelepo nagrobje slavne kneginje Ljudmile, koja je bila leta 927. na Tetinu blizu Beroŋna, starodavnem gradu vladujoče rodbine na Češkem, po navodu pagansko misleče sinahe svoje Dragomire, — zadavljena. Pri njenem grobu je bila včeraj slavnostna sv. maša, potem so se pa svetinje njene dajale ljudstvu v poljubovanje. Telo te svetnice je v tem nagrobju zazidano v mali skrinjici. Glava njena pa je v hramu sv. Vida za glavnim oltarjem v kapeli sv. Ljudmile in je okrašena s knežjo krono, posejano z 1800 biseri.

Konečno bodi še omenjeno, da je mnogo občinskih zastopov in mest po Češkem in Moravskem imenovalo vladiko Strossmayerja povodom štiri-desetletnice častnim občanom, c. kr. okr. glavarstva so pa prepovedala, češ, da škof Strossmayer ni — avstrijski državljan; na Velehradu je bila celō prepovedana Strossmayerjeva slavnost. Kraljevski Vinogradi (pri Pragi) so tudi imenovali po predlogu g. V. Vlčka (vrednik listu „Osvěta“) vladiko častnim meščanom in sklenili, da se bode jedna ulica imenovala: Strossmayerjeva ulica! Duhovščina pardu-biškega vikarijata je pa dné 9. t. m., zbrala pri pastoralni konferenci, poslala nastopno brzojavno čestitko:

„Jubileu ku Tvému
Čtyřecetiletému,
Ty muži Boží,
Okraso Církve,
Národa Slávy,
Kněz český praví:
Ve pracích vznešených
K jednotě u více
Celého Slovanstva
V lásce podnikaných
Žehněj Ti Bůh stále
Čtyřcet let dále!“

Dnevne novice.

(Deželni zbori.) Vsled cesarskega patenta z dné 15. septembra so sklicani deželni zbori dalmatinski, gališki, gorenje- in dolenje-avstrijski, solnograški, štajarski, koroški, kranjski, bukovinski, moravski, šlezijski, tirolski, predarelski, isterski, goriški in tržaški na 14. dan oktobra. Isti dan prične zopet svoje delovanje tudi češki deželni zbor, ki je bil odložen dné 27. maja na nedoločen čas.

(Stara višja in nova nižja gimnazija.) Ljubljana ima sedaj dve gimnaziji. Na prvi višji gimnaziji je ravnatelj g. A. Senekovič doslej s 25 učitelji v 14 razredih in 579 učenci; na drugi nižji gimnaziji pa je ravnatelj g. Fr. Wiesthaler z 9 učitelji v 7 razredih in 341 učenci. Lani je štela naša gimnazija dijakov v začetku 889, na koncu šolskega leta pa 801; letos imate jih obe skupaj 920. Na višji gimnaziji so spodnji štirje razdelki a nemški (I. 39, II. 30, III. 22, IV. 27), razdelki b slovenski (I. 73, II. 34, III. 39, IV. 39); zgornji niso več tako ostro ločeni (V. a 47, b 46; VI. a 42, b 41), sedmi (60) in osmi (43) sta brez paralelke. — Nova nižja gimnazija sprejela je le Slovence; IV. razred (41) je jedni, prvi trije so dvojni (I. po 64, II. po 41, III. po 45). Poleg že imenovanih gospodov je prestopil na to gimnazijo tudi g. A. Tavčar in novi pomočni učitelj g. J. Štrif. Na višji privzame se tudi gosp. J. Vidmar. Službo božjo bote imeli obe skupaj in duhovni ogori bodo nemški in slovenski. Kakor pod jedno streho — morali bodo tudi nekateri nauki n. pr. petje, risanje itd. biti vzajemni. Prof. g. J. Franke ostane v Ljubljani. Šolske mladine je torej dosta, Bog daj tudi obilo blagoslova! — V četrtek po slovesni sv. maši so profesorji obeh gimnazij predstavili se novemu c. kr. deželnemu šolskemu nadzorniku g. J. Šumanu, kateri se je od njih kot ravnatelj poslovil v šolskem posloju, ter pozdravili nova gospoda ravnatelja, prejšnjemu šolskemu nadzorniku preblagorodnemu g. J. Smoleju poklonijo se za slovo pozneje.

(Ljubljanska višja realka) šteje vseh skupaj 378 učencev. Slovenščino bode začasno učil g. A. Funtek.

(Dolenjska železnica.) Kakor čujemo, bodo nadrobni načrti za dolenjsko železnico še to zimo zgotovljeni; med tem bode vravnano tudi finančno vprašanje in družba osnovana, tako da bode mogoče delo pričeti že prihodnje leto.

(Letošnja velika skupščina) družbe sv. Cirila in Metoda bode, kakor smo že naznanili, v Ljubljani v sredo dné 24. septembra. Ob 10. uri dopoldne bode pri sv. Jakobu slovesna sv. maša, ob 11. uri zborovanje v čitalnični dvorani z običajnim dnevnim redom. Vsi prijatelji slovenskega šolstva in vpeljani gōstje so uljudno povabljeni. Po zborovanju dné je v čitalnični restavraciji skupen obed.

(Ljubljanska čitalnica) priredi povodom velike skupščine družbe sv. Cirila in Metoda zabavni večer 23. septembra ob 1/2 8. uri. Sodelujeta čitalniški pevski zbor in vojaška godba.

(Prečast. g. dr. Anton Jeglič), kanonik v Sarajevu in naš rojak, je od svojega nadškofa imenovan za generalnega vikarja v nadbiskupiji vrhbosenski.

(Laž ima kratke noge.) Graška „Tagespost“ je grozno lagala o celjski slavnosti, zato je pa morala dan za dnevom objavljati popravke in preklice. Posebno ostudno in breztaktno pa je bilo, ko je pisala z vso gostobesednostjo stare babure, da so po smrti okrajnega tajnika J. Gaberščka v okrajni blagajnici na Vranskem pogrešili 900 gld. itd. To laž je bila prva raznesla celjska „Deutsche Wacht“, za njo pa graška „Tagespost“. Okrajni odbor pa je pregledal okrajno blagajnico in se prepričal, da je blagajnica v najlepšem redu in se gotovina vjema popolnoma z blagajničnim dnevnikom. Načelnik okr. zastopu g. Musi je poslal popravek v oba lista, ki sta ga tudi morala objaviti, ob enem pa priznati, da ima laž kratke noge.

(Darova.) Brata Leskovic sta v spomin na svojega starega očeta, ki je pred kratkim umrl v Beljaku, darovala 100 gld. ljubljanski otroški bolnišnici cesarice Elizabete in 50 gld. dijaški in ljudski kuhinji.

(C. kr. deželna vlada) je priznala 26 gld. 25 kr. J. Hudalu iz Šentpetra, ki je dné 11. avgusta potegnil dečka Stariča iz Krke.

(Vladika Strossmayer) je povodom svoje štiri-desetletnice izdal pastirski list, iz katerega veje globoka vernost, apostolsko navdušenje, plemenita toleranca nasproti drugovernikom, vzvišena ljubezen do naroda hrvatskega in zdrava satira nasproti neprijateljem.

(Slovensko gledališče.) Prva predstava v tej sezoni bode v nedeljo dné 19. oktobra, in sicer v čitalnični dvorani.

(Eldorado irredente) je nedvojbeno Reka. Kateremu irredentovcu goré v Trstu tla pod nogami, hitro jo popiha v Reko in tu je varnejši v svojem rovanji, nego — v Rimu! Tu se pekó irredentovski hujskajoči tiskopisi in vtihotapljači v Trst in Gorico. Prakso imajo irredentovci dovršeno, kajti takó so že počenjali v letih 1882 do 1884. Tedaj je mislila tržaška policija, da pohajajo irredentovski tiskopisi z Laškega in da so bili tihotapno zatroseni v Avstrijo. Pravi ptički pa so žgoleli v najbližjem sosedsstvu!

(Pobegnil) od oddelka kaznjencev na Koroškem je petindvajsetletni mizar Anton Bavdek, ki je bil obsojen na petletno ječo zaradi uboja.

(Za kovače.) Na c. kr. deželni šoli za kovače in kolarje v Sarajevu oddá se s 1. januarjem t. l. služba mojstra. Znati mora prosilec srbsko-hrvatski ali slovenski. Prošnje s potrebnimi dokazili do lega novembra deželni vladi v Sarajevu. Plače je 75 gld. na mesec in prosto stanovanje.

(Razveljavljena prepoved.) Ker je goveja kuga v gobeih in parkljih v doslej okuženi občini Novi Grad (Podgrad), v okraji Volovsko, prenehala in je tedaj vsa Primorska te kuge prosta, zato je deželna vlada razveljavila še za okoliš političnega okraja volovskega obstoječo prepoved, uvažati parkeljnató živino na Kranjsko, in dovoljeno je odslej spet uvažanje vsakovrstne parkeljnaté živine iz Primorske na Kranjsko, ki se pa mora izkazati s pravičnimi živinskimi potnimi listi.

Telegrami.

Dunaj, 20. septembra. Avstrijski cesar je sprejel, kakor poročajo listi, danes popoldne Caprivija v daljši avdijenci ter mu podelil velik križ reda sv. Štefana. V istem času je sprejel nemški cesar Kalnokya.

Pulj, 19. septembra. Šolsko leto na novi državni gimnaziji se je pričelo danes s slovesno službo božjo.

Legnica, 20. septembra. Cesarja sta došla ob četrt na jedno popoldne semkaj. Množica ju je burno pozdravljala. Šolska mladina je stala v vrsti. Delavci so držali kvišku iz perja spletene črke, katere so tvorile besede: „Živel Franc Jožef! Živel Viljem!“ Avstrijski cesar odpotuje ob četrt na tri, nemški cesar pa ob tri četrt na tri. Po dovršenih vojaških vajah je zahvalil nemški cesar avstrijskega cesarja, da se je vdeležil vojaških vaj. Nemški cesar upa, da se je avstrijski cesar prepričal, da so sedanje nemške čete istotako vrle, kakor so bile za Viljema I. Na to ga je zahvalil Franc Jožef ter rekel, da je ponosen na svojega zaveznika, kateri ima tako izvrstne čete.

Berolin, 19. septembra. Včeraj se je predstavljala v berolinskem opernem gledališču igra „Hugenoti“. Cesar Viljem in cesar Franc Jožef sta jo poslušala v Rohnstocku s telefonom.

Kiel, 19. septembra. Vse poskušnje z oklopnico „Cesarjevič Rudolf“ so se povoljno obnesle. Kakor se je določilo, odplulo bo avstrijsko-ogrsko brodovje iz kielskega pristanišča 21. t. m. Nazaj gredé se bo ustavilo v Cherbourgu, Lisaboni in Palermu.

Pariz, 20. septembra. Danes je došel semkaj ruski minister iz Peterburga.

Pariz, 20. septembra. Tukajšnje portugalsko poslanstvo pobija na vso moč poročila, da je navstal upor med vojaki.

Kala's, 20. septembra. Osemdeset tovarnarjev (tulla) je zaprlo delavnice zaradi nesporazumenja z delavci.

Novi York, 20. septembra. Avstrijski konzul je pričel nabirati doneske za avstrijske poplavljenice.

Kairo, 20. septembra. Od 8. t. m. ni nihče več umrl za kolero.

Hiogo v Japanu, 19. septembra. Turška oklopnica „Ertogroul“ se je potopila. Petsto ljudi je utonilo.

Tu je i.

18. septembra.

Bruner, inženér, Laweczky, Stürzeis, zasebnika, Kaiser, Conraetz, Engel, Löwy, Küchler, Schneider, Bendlachner, trgovci, z Dunaja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	urakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	742-6	12-8	brezv.	oblačno	
19 2. u. pop.	742-7	17-3	sl. vzh.	„	0 00
9. u. zveč.	742-8	10-2	brezv.	jasno	

Srednja temperatura 13.4°, za 0-4° nad normalom

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

20. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	87	gl.	85	kr.
Srebrna „ 5 1/2 „ 100 „ 16% „	88	„	50	„
5% avstr. zlata renta, davka prosta	106	„	50	„
Papirna renta, davka prosta	101	„	15	„
Akcije avstr.-ogorske banke	964	„	—	„
Kreditne akcije	306	„	75	„
London	112	„	—	„
Srebro	—	„	—	„
Francoski napoleond.	8	„	90	„
Cesarski cekini	5	„	35	„
Nemške marke	54	„	95	„

Priporočila svoje izdelke prečastiti duhovščini in p. n. cerkvenim predstojnikom po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. (15)

Na željo pošilja načrte in ilustrovane cenike. Staro orodje in posode jemlje v popravo.

Vinko Čamernik,

kamnosek,

v Ljubljani, Parne ulice št. 9,

bliznala tik mesarskega mostu,

se najljubše priporočila prečastiti duhovščini in izvršitev naročil vsakovrstnega

cerkvenega umetnega kamnoseškega dela,

slav. občinstvu pa svojo bogato zalogo najraznovrstnejših po najnovejših načrtih prav lično in iz različnih vrst marmorja izdelanih

nagrobnihih spomenikov.

Vse na tukajšnjem pokopališču stoječe in pri njem izgotovljene spomenike, kateri se vsled nedovoljenega zidanega temelja nagibajo, popravlja brezplačno dvakrat na leto in sicer pomladi in pred Vsemi svetimi.

Se posebej opozarja na krasen, od kajnahtalskega, kararskega in črnega marmorja izgotovljen spomenik,

katerega prodá po primerno jako nizke ceni.

Tudi p. n. stavbenim podjetnikom se priporočila v vsakovrstna

starbinska dela,

katera fino, trpežno in ceno izvrši. (3)

Zadnji letošnji posebni vlak

Trbiž in na sv. Višarje

(2-1) z znižano ceno

odide iz Ljubljane južni kolodvor

v soboto 4. oktobra 1890 ob 9 uri 15 m. dopoldne.

Cene in druge naredbe so ko prej pri enakem vlaku in se razvidijo iz prilepljenih plakatov, kateri se, kakor tudi vožnji listki dobivajo pri odboru za potovanje v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

Ivan Kregar,

pasar in izdelovatelj cerkvenega orodja

LJUBLJANA, Poljanska cesta 3,

(zraven gostilne »pri zvezdi«).

opozarja in toplo priporočila preč. duhovščini in sl. cerkvenim predstojništvom svojo novourejeno pasarsko delalnico,

v kateri izdeluje v najraznovrstnejših oblikah in slogih cerkveno orodje, kot:

monštrance, ciborije, kelihe, tabernakeljne, svečnike, léstence i. t. d.

iz najtrše in najzanesljivejše kovine, lično in cenó po poslanih uzercih ali lastnem načrtu.

Staro orodje popravlja in prenavlja, posrebuje in pozlatuje v ognji tudi strelovodne osti po najnižji ceni. — Izvršeno blago pošlje dobro spravljeno in poštne prosto. (1)

Zahvala in priporočilo.

Podpisana zahvaljuje se sl. občinstvu in prečast. duhovščini za njenemu sedaj pokojnemu soprogu tekom mnogih let izkazano naklonjenost ter naznanja, da bode nadaljevala

urarski obrt v Slonovi ulici

pod prejšnjo tvrdko J. GEBA

s pomočjo spretnega, večkega in že prej pri pokojnemu poslujočega strokovnjaka Priporočila se ob enem v obila naročila vseh v urarski obrt vstevajočih se del, katera izvršuje ceno, solidno in trajno.

Opozarja tudi na svojo veliko zalogo najraznovrstnejših

žepnih in stenskih ur, ur s stojalom, verižic itd.

po najrazličnejših cenah.

(1)

Velespoštovanjem

Amalija Geba.

P. n.

Usojam si opozoriti sl. občinstvo v mestu in na deželi na preselitev svoje vže nad 30 let v Ljubljani za vodo pod tvrdko

J. Več „pri Solncu“

poslujoče prodalnice, ki je sedaj v ravno istem poslopi blizu škofijske palače (poleg rešeterske prodalnice).

Zahvaljuje se za dosedanje obilno naklonjenost priporočam ob jedno svojo veliko zalogo vsakovrstnega

manufakturnega blaga

kakor tudi šopkov iz suhih cvetlic, lišpa, svile, priprav za krojače in šivilje itd. itd.

(2-1)

Velespoštovanjem

J. VEČ.

Deželna lekarna

Ludovika

v Ljubljani,

priporočila se slavnemu duhovščini, ter navaja izkušenih in že z gozdravil in specialitet,

pri Mariji Pomagaj

Grečel-na

Mestni trg 11,

občinstvu in prečastiti nastopno le nekaj svojih tovim vspehom rabljenih in sicer.

Želodčne kapljice Marije Pomagaj. Te kapljice ozdravijo raznovrstne bolezni želodeca, da celo najtrdovratnejše, zlasti pomanjkanje slasti do jedi, tiščanje v želodeci, krč v želodeci, motenje prebavljanja, koliko, zagnetenje vranice in jeter, žoltico in zlato žilo in sploh vse bolezni, ki izvirajo iz slabega želodeca ali pa slabega prebavljanja. — Cena steklenici 30 kr.

Ustna voda dr. Duflosa in Heiderjev zobni prašek ohranjujeta zoba in dlesno čisto, zdravo in ozdravita vsakovrstne zobne bolečine. — Cena večjemu flakonu 60 kr., škatljici zobnega praška 30 kr.

Univerzalni jedilni prašek je izvrstno sredstvo proti zlatej žili, slabemu želodecu, zgagi, pomanjkanju slasti do jedi in zabasanju. — Cena škatljici z navodom za rabo 35 kr.

Cvet za luskine je najracionalnejše sredstvo za odstranjenje sitnih lusk in na glavi, ki so tolikrat vzrok plešam. — Cena steklenici z navodom rabe 80 kr.

Homeopatična zdravilna kava, izvrstno sredstvo proti boleznim srca in živcev. — 1 zavitek (1/4 kilo) 25 kr.

Zobna pasta, odontomagma imenovana v porcelanastih škatljicah. Preskušena pasta za polituro in ohranjenje zob. — Škatljica 60 kr.

Zobne kapljice po dr. Hagerji, ukroté nakrat tudi najhujšo zobno bolečino. — Steklenica velja 30 kr.

Zobne kapljice, odontin imenovane. — Steklenica velja 10 kr.

Zobne kapljice Litonove proti revmatičnim zobnim bolečinam. — Steklenica z navodom rabe velja 20 kr.

Razven navedenih zdravilnih sredstev dobijo se v deželni lekarni pri „Mariji Pomagaj“ raznovrstna medicinska mila, lepo dišeče pomade, lasna olja, razni pristni angleški in francoski parfumi. Pariški prašek za dame (bel in rdeč), poudre de riz, kadilni papir, kadilne svečice, potpourri itd., dr. Bochardevo aromatiško zeljasto milo in jako fino glicerinsko milo in glicerinsko vijolično milo. (1 komad 36 kr.) Spoštovanjem

Ludv. Grečel, lekarnar.

(24)

Najcenejši, najboljši, preskušen, rujavi lesni pomaz

BARTEL-ov izvorni carbolineum

varuje trajno (16-13)

pomazane plotove, kolarnice, skladišča, vozove, go-
spodarsko orodje, tla itd. pred gnjilobo, glivami,
oštrenjem in žuželkami. V hlevih razkužuje.

1 kgr. zadostja za 6 kvadratnih metrov. Pregled brezplačno. Kakovost
neprekošeno jamčena. 5 kgr. 1.50 gld., 100 kgr. 10 gld.
z Dunaja.

Najcenejša karbolna kislina, karbolno apno, kolomaz.

Mihael Barthel in drugovi,

kemijska tovarna v Ratibonni in na Dunaji, X. okraj,
Kepplergasse Nr. 20.
(Ustanovljena 1781.)

Zaloga imata brata Eberl v Ljubljani.

pripravljena od lekarja GABR.
PICCOLI-ja v Ljubljani, je
uplivo zdravilo, katero krepeča
želodec, mehča, čisti, odpravlja
zlate žile in odganja gliste.

Sestavljena je iz zdravilnih, v rast-
linstvo spadajočih snovij ter ni nikako
drastično učinkujoče, marveč lahko, de-
lovanje organov ureja in zdravi, ka-
teremu organizmu kar nič ne škoduje, če
se prav delj časa rabi.

Esenca za želodec pošilja iz-
delovatelj proti poštnemu povzetju v
skatljah po 12 steklenicah za gl. 1.36;
po 24 za gl. 2.60; po 36 za gl. 3.84; po 44 za
gl. 4.26; po 55 za gl. 5.26; po 110 za gl. 10.30; po 550
za 50 gld.

Dobiva se v steklenicah po 10 kr. 1e v Lju-
bljani v lekarni „Pri angelju“, Dunajska cesta, v
steklenicah po 15 kr. prodaja se skoro v vseh tu- in
inozemskih lekarnah. (60-3)

Cerkvene ure,

ure za šole, vojašnice, tovarne
in druga javna poslopja, za indu-
strijske naprave in kolodvore izde-
lujem trdne in z vsemi najnovejšimi
popravami in iznajdbami po naj-
nižjih cenah.

Cerkvam in občinam dovoljujem
ugodne plačilne pogoje.

Cenike razpošiljam na
željo brezplačno.

Stolpnih ur in mehanična
delavnica (12-9)

Rihard Liebing

Speising pri Dunaji, Hauptstrasse 66.

Ta tovarna izdeluje po pravih nizki
ceni

cerkvene orglje in harmonije

Glasovi so silno lepi in sestava jako
močna. Vplačevalni pogoji so ugodni.
Ceniki orgelj in harmonijev pošiljajo
se zastonj.

V kratki dobi 16 let narejenih je
bilo blizu 300 novih orgelj, med temi
bilo je več velikih, kar je najboljši dokaz
o izvrstni zmožnosti in resnosti te
tvrdke. (24-18)

Prva kočevska domača obrt

upraviteljstvo in prodajalnica je
Šellenburgove
ulice 4 v Ljubljani Šleimerjevo
poslopje

se priporoča v izdelovanje najlepših okvirov za
fotografije in slike. Velika in izborna zaloga krožnikov
iz javorovega lesa z napisi (monogrami), grbi, zna-
menji itd., tobačnih pip, cevi za smodke in cevi iz višnje-
vega lesa, palic, sezuvalnikov, pletenic in vóz za otroke.

Postrežba točna, uljudna in cena. (3-2)

Škatljice za hostije

najličnejše izrezljane, komad po 1 gld., pri-
poroča prečast. duhovščini

Prva kočevska domača obrt

v Ljubljani, Šellenburgove ulice 4. (3-3)

Andr. Druškovič

trgovina z železnino na mestnem trgu 10,

priporoča po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje
za štokadoranje, samokolnice,
traverze in stare železniške šine
za oboke, znano najboljši kam-
niški Portland- in Roman-ce-
ment, sklejni papir (Dachpappe)
in asfalt za tlak, kakor tudi

lepo in močno narejena

štedilna ognjišča

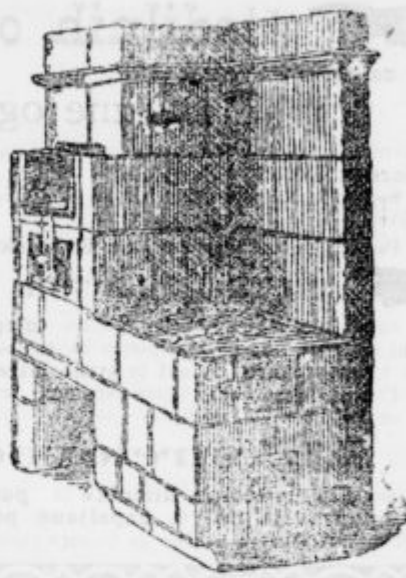
in njih posamezne dele.

Vodnjake za zabijati v zemljo, s ka-
terimi je mogoče v malih urah in
majhnimi stroški na pravem mestu do
vode priti; ravno tako se tudi dobivajo
vsi deli za izkopane vodnjake, železne
cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste
trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene
brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengensfelder Gyps) za
gnojenje polja.

Ces. kr. privil.
zavarovalno društvo na življenje in proti škodam
„Avstrijski Phönix“
na Dunaji,
I., Riemergasse šte. 2, v lastni hiši.

Polno vplačani deleži in druga jamčilna sredstva všteti letna zavarovalna vplačila
družbe znašajo

čez 12 milijonov gld. čez 10 milijonov gld.

Družba zavaruje:

a) proti škodi povzročeni po ognji, streli,
paru ali razpoku kotlov, po gašenju, raz-
rušenju in odstranjenju cprave iz hišnih in
gospodarskih poslopij, strojev iz tovarn, dalje
proti škodi v zalozah, pri živini, poljedelskem
orodju itd.;

b) proti škodi po ognji ali streli ob času
žetve poljske pridelke in dotična gospodarska
poslopja;

c) proti škodi po toči poljske pridelke na trav-
nikih, njivah;

d) vsakovrstno prevažanje blaga po suhem in
na morji;

Zavarovanje proti nezgodam še ni uvedeno,
sl. občinstvo hode pa obveščeno takoj, ko prične isto
poslovati.

na življenje človeško v vseh kombi-
nacijah, n. pr.:

za slučaj smrti ter izplača takoj po smrti za-
varovanca ostalim ali dotičnim opravičencem pogo-
jeno zavarovalnino;

za slučaj smrti in pri protizavarovanju z
oproščenjem nadaljnjih vplačil premij ter iz-
plačuje dohodke (rente) v slučaju onemoglosti;

na doživetje, preskrbljenost v starosti, na
doživetje določene dobe pri otrocih, ter iz-
plača zavarovano svoto dotičnemu zavarovancu.

Sprejema tudi zavarovanja, ki zagotovijo doho-
darino (rento), preskrbnino (penzijo) vdovam
ter vzgojilno rento otrokom,

po najkoulantnejših in najnižjih pogojih, posebno
pa jamči za veljavo in nedvomljivo varnost od nje
izdanih polic.

Zastopi društva:

v Brnu: Veliki trg št. 10,
„Pešti: Dunajska cesta št. 3 in Ladijska cesta št. 2,
„Inomestu: Marije Terezije cesta št. 37,
„Krakovu: Szewska ulica št. 6,
„Lvovu: Marijin trg št. 8.

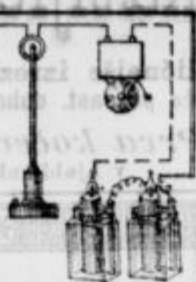
v Monakovem: Kostthor 3 I,
„Pragi: Nabrežje št. 10,
„Strassburgu: Kraljeva cesta 6 I,
„Trstu: Via S. Nicolò št. 4,
na Dunaju: Riemergasse št. 2, v lastni hiši.

V vseh večjih okrajih avstrijsko-ogerske države poslujejo glavni in okrajni zastopi družbe, kateri
radovoljno dajejo pojasnila, brezplačno vročujejo prospekte in ponujalne pole, ter vsprejemajo zavaro-
valne ponudbe. (12-9)

Glavni zastop za Štajarsko, Koroško in Kranjsko v Gradcu:
Pisarna: I., Albrechtgasse šte. 3, II. nadstropje.

Glavni zastop v Ljubljani pri Josipu Perhaucu, Šellenburgove ulice št. 3.

Hišni telegraf
brez telefona
le gld. 4'50
in višje.

Posamezni deli
za napeljavo
strel vodov,
hišnih telegrafov
in
telefonov
se vedno na razpolago.
Za dobro, zanesljivo in točno
delo jamči, cena je kar mo-
goče nizka.

Josip Rebek,

(prej Karol Ahčin)
ključarski mojster,

13 Francovo nabrežje Ljubljana Francovo nabrežje 13.

priporoča svojo izborno zalogo lepo, natančno in trpežno izdelanih

štedilnih ognjišč

okov za okna in vrata; izdeluje tudi

železne ograje

v vsakovrstnih oblikah po poslanih vzorcih ali lastnem načrtu in sploh vsa
ključarska dela po najnižji ceni.

Sprejema naročila iz mesta in z dežele ter je izvišuje točno, poceni in
zanesljivo.

Posebno opozarja na svojo na Kranjskem največjo zalogo

elektrotehničnih proizvodov

katera omogočuje najzanesljivejšo vpeljavo **telegrafov** in **hišnih telefonov** v
poljubni dolžnosti. Slednja priporoča še posebej cenjenim gg. trgovcem in tovar-
narjem v varstvo pred tatovi in svrhu hitrega poslovanja.

Prečast. duhovščini, veleposestnikom, tovarnarjem in sploh hišnim posest-
nikom se priporoča za napeljavo

strel vodov,

katera napeljuje na stolpe, dimnike in poslopja po najnovešem zanesljivem
načinu; popravlja tudi že napeljene pohabljenе strel vodov, katerih
zanesljivost preizkuša z navlašč za to naročenim „elektrometrom“. (20-7)

Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczy-ja, deželna
lekarna, Sackstrasse.

Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczy-ja, „pri sv. Fran-
čišku“, (ob jednom kemična tovarna), V., Hunds-
thurmstrasse 113. (4)

Nepresegljivo za zobe

je

I. salicilna ustna voda

aromatična, upliva okrepčevaljoče,
zabranjuje gnajilobo zob ter odstra-
njuje iz ust neprijetni duh. Jedna
velika steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek

splošno priljubljen, upliva jako okrep-
čevaljoče ter ohranjuje zobe svetlo-bele,
à 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo
mного zahvalnih pisem, ima vedno
sveži v zalogi ter vsak dan po pošti
pošilja

lekarna

Ubald pl. Trnkóczy

diplomovani posestnik lekarnе in
kemik, poleg mestne hiše v Lju-
bljani.

Zunanja naročila se s prvo pošto izvršujejo.

Ravnokar je izišla knjiga:

Izpovedanja TAXIL:

18 pol 8° **bivšega**

Cena 60 kr., po pošti 65 kr.

Dobiva se

v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

prostomisleca.

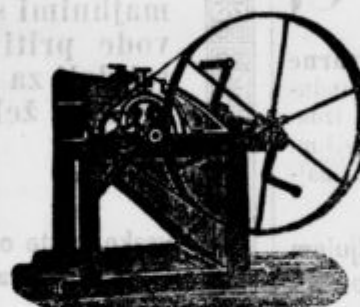
Trgovina z železnino Albin-a C. Ahčin-a

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8,

priporoča svojo bogato zalogo poljedelskega orodja,
posebno **plugov**, lepo in močno izdelanih po najnižji
ceni, **plužnih delov**, **motik**, **lopat**, **amerikanskih**
gnojnih vil, prav lepo in lahko izdelanih, a poleg tega
vendar trpežnih, **zobov za brane**, **žag za na vodo**,
pil za žage, **delov za vodnjake**, **mesingastih plošč**
za komate, **potem rož**, **steselec**, **oš**, **zavornic** za
vozove, **okov za vozé** itd., **šin za kolesa**, **podkev**,
cokel, **konjskih žabljev**, **slokih žag**, **kôs**, **srpov**,
slamorenih kôs, **klepalnega orodja**, **sekir**, **cepinov**,
železnih grabelj. (28-19)

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink,
sinec kupuje se vedno po najvišjih cenah.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Stiskalnice in mlini za olive,
vinske in sadne stiskalnice,
priprava za odstranjenje peronosperе,
mlini za grozdje in sadje,
avtomatične stiskalnice za zeleno pičo

najnovejša
sestava
v raznih
velikostih.

Mlatilnice, čistilnice in vitala, stroji za
ropkanje turšice, sejalniki, orala itd. itd.
Sušilne priprave za sadje in sočivje.

Škoporeznice v največji izbiri prodaja izvrstno
izgotovljene in po tovarniških cenah

IG. HELLER, Dunaj, Praterstrasse 78.

Katalogi in vsako pojasnilo na zahtevanje gratis in franko.

Razprodajalec najugodnejši pogoji.

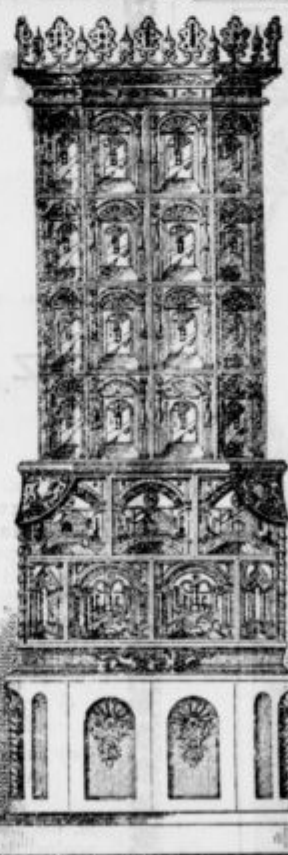
(20-20)

Sposobni zastopniki se iščejo ter dobro plačajo.

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczy-ja, „pri zlatem
levu“, VIII., Josefstädterstrasse 30.

Dunaj: Lekarna dr. Otona pl. Trnkóczy-ja, „pri Radec-
kiju“, III., Radetzkyplatz 17.

Fran Jevnikar
Ljubljana

Tržaška cesta šte. 29

priporoča prečast. duhovščini in
slavnemu občinstvu

lepo, ukusno in solidno izde-
lane salonske in navadne lon-
čene, belo, rujava, zeleno in
slonokoščeno osteklene, ognju
protivne

peči

v najraznovrstnejših oblikah,
kakor tudi vse v to stroko
spadajoče izdelke po naj-
nižjih cenah.

Cenilnike pošiljam na željo
franko.

Zastopništvo

(40-26)

Vidic & Comp.
Slonove ulice.

DUNAJSKE RAZSTAVNE SREČKE à 1 gl. Le malo jih je še!

**Zadnji
mesec**

Glavni dobitok **50.000** gld. vrednosti

11 srečk 10 gld.
6 srečk 5 gl. 50 kr.

Srečke po 1 gld. pri **C. C. MAYER-ji** v Ljubljani. (3)